

ARNOLD DROZDOWSKI (1924–2014) – OBITUARY

Professor dr hab. Arnold Drozdowski, professor emeritus of the Nicolaus Copernicus University in Toruń, passed away on July 10th, 2014, at the age of 89. For a long time he had been head of the Department of Invertebrate Zoology of the Faculty of Biology and Earth Sciences at the University. He specialised in malacology and invertebrate zoology; he was a meritorious educator of several generations of zoologists. He was buried in the Cemetery of St. George in Toruń on July 12th, 2014. On the first anniversary of his death we would like to honour his memory and recall the major events in his life.

Arnold Drozdowski was born on the 31st of October of 1924 in Vilnius. Although he was a young man at the outbreak of World War II, without hesitation he joined the fight against the occupying forces. In 1942–1944, he was a soldier of the resistance forces (Polish Home Army) and participated in the operation “Ostra Brama” as a member of the Striking Cadre Battalion in the Vilnius region. Later, as a soldier of the Polish Army, he passed the combat route from Warsaw to Berlin. He was awarded seven military medals for his participation in the liberation of Poland from the Nazi occupation and the fight in a series of battles, among others the Medal for Warsaw, the Medal for Odra-Nysa-Baltic, the Medal for Conquering Berlin.

After the War, he finished secondary school in Toruń in 1948 and began his studies at the Faculty of Mathematics and Natural Sciences of the Nicolaus Copernicus University. At the same time (1948–1949), he was a teacher at a high school in Solec Kujawski. He graduated from the Faculty of Biology and Earth Sciences of the University in 1952 and started his scientific career under supervision of Professor Jan Prüffer, first as an assistant, and later as a senior assistant. He obtained the degree of doctor of natural sciences in 1960, based on the thesis “Badania ilościowe nad fauną ślimaków okolic Płutowa [Quantitative studies on the snail fauna of the environs of Płutowo]”, prepared under supervision of Professor Izabella Mikulska, the then head of the Department of Invertebrate Zoology. He

published several faunistic papers on the snail fauna of Wierzchlas – a steppe vegetation reserve near Folusz, snails of the alder forest on the Bąsak Island, malacofauna of the environs of Płutowo, snails of a wooded ravine and xerothermic slope near Liszkowo, malacofauna of the surroundings of Lake Klasztorne, and rare snail species of the Kujawsko-Pomorskie Province. Arnold Drozdowski’s interests included also the veterinary importance of snails, for example the significance of *Galba truncatula* in spreading

of the liver fluke. In the 1960s he focused on anatomical studies on some gastropod species. In 1969, they culminated with obtaining of the degree of doctor habilitatus based on the “Studia porównawcze nad morfologią płuc wybranych gatunków ślimaków (Gastropoda: Pulmonata)” [Comparative studies on lung morphology of selected snail species (Gastropoda: Pulmonata)].

The next years were devoted to intensive dissemination of malacological knowledge, working with master and Ph.D. students. In 1984, Prof. Arnold Drozdowski became head of the Department of Invertebrate Zoology and remained in charge of the Department till 1995, when he retired at the age of 70. In 1988, he was nominated professor of natural sciences.

During his forty years of scientific activity, Professor Drozdowski published circa 80 original papers, promoted many master students and two doctors. He was an active member of several scientific societies, among others the Polish Zoological Society

and the Polish Society of Copernicus Naturalists. He was among the founding members of the Association of Polish Malacologists. He was also a member of Unitas Malacologica.

His work and activities in academic society earned him some state awards: Golden Cross of Merit (1973), Knight's Cross of the Order Polonia Restituta (1984) as well as several awards of the Rector of the Nicolaus Copernicus University.

Privately, we remember Professor Arnold Drozdowski as a vigorous, very cheerful man speaking with a charming Vilnius accent, interested in music, and especially opera (tenor arias), outstanding bridge player and promoter of the golden statement of Edward Dziewoński (famous Polish actor, director and comedian) that the most important aspect of life is social life.

Head and Staff

Department of Invertebrate Zoology,
Faculty of Biology and Environmental Protection,
Nicolaus Copernicus University in Toruń

PROFESSOR ARNOLD DROZDOWSKI – LIST OF MAIN PUBLICATIONS

1954

DROZDOWSKI A. Udział Zakładu Zoologii Systematycznej UMK w ogólnopolskiej akcji walki z chorobą motyliczą. Głos Ucznia, Toruń, nr 7/19, rok IV: 8.

1958

DROZDOWSKI A. Wyniki czteroletnich badań nad rozmieszczeniem i stopniem zarażenia błotniarki moczarowej cercariami motylicy wątrobowej w woj. bydgoskim. Stud. Soc. Scient. Torun. Sec. E., Toruń 4: 219–228.

DROZDOWSKI A. Ślimaki rezerwatu cisowego Wierchlas na Pomorzu. Zesz. Nauk. UMK, Nauki Mat.-Przyr., Toruń 2: 155–191.

DROZDOWSKI A. Znaczenie małży i wodnych ślimaków dla gospodarki człowieka. Wszechświat, Kraków 10: 284–288.

1961

DROZDOWSKI A. Badania ilościowe nad fauną ślimaków okolic Płutowa. Zesz. Nauk. UMK, Nauki Mat.-Przyr., Toruń 6: 83–148.

1962

DROZDOWSKI A. Anomalie w budowie muszli u niektórych wodnych ślimaków płucodysznych. Przegł. Zool. 6: 240–241.

1963

DROZDOWSKI A. Ślimaki siedliska młodych olszyn wyspy Bąsak (woj. gdańskie). Stud. Soc. Scient. Torun. Sec. E., Toruń 7: 51–58.

DROZDOWSKI A. Ślimaki (Gastropoda) rezerwatu roślinności stepowej koło Folusza (pow. Szubin). Fragm. Faun. Warszawa 10: 481–489.

1964

DROZDOWSKI A. Stanowisko ślimaka *Helicopsis striata* (O.F. Müller) w Cierpicach pod Toruniem. Przegł. Zool. 8: 255–256.

DROZDOWSKI A. O niektórych rzadkich gatunkach ślimaków obszaru kujawsko-pomorskiego. Przegł. Zool. 8: 341–346.

1966

DROZDOWSKI A. Ślimaki (Gastropoda) wyspy Basak na jeziorze Klasztorne (pow. Kwidzyń). Fragm. Faun. 12: 131–143.

DROZDOWSKI A., BURAK I., MARTYŃSKA D. Zależność między wielkością osobnika a budową tarki (radula) u *Helix pomatia* L. i *Cepaea nemoralis* (L.). Stud. Soc. Scient. Torun. Sec. E, Toruń 8: 1–19.

1968

DROZDOWSKI A. Badania ilościowe nad ślimakami (Gastropoda) zadrzewionego parowu i kserotermicznego stoku koło Liszkowa (pow. Świecie nad Wisłą). Fragm. Faun. 14: 169–181.

1970

DROZDOWSKI A. Vergleichende Studien über die Lungenmorphologie bestimmter Schneckenarten (Gastropoda, Pulmonata). Zool. Pol. 20: 217–256.

1972

DROZDOWSKI A. Budowa i rozwój *Polypodium hydriforme* Ussov. (Coelenterata) – pasożyta ryb jesiotrowatych. Przegł. Zool. 16: 20–25.

DROZDOWSKI A. The relationship between the body-weight and the pulmonary surface in *Cepaea nemoralis* (L.) (Gastropoda). Zool. Pol. 22: 107–117.

- DROZDOWSKI A.** Sprawozdanie z działalności niektórych oddziałów Polskiego Towarzystwa Zoologicznego za okres 1965–1969. Oddz. Toruński /za okres XII 1964–IX 1969/. Przegł. Zool. 16: 358–359.
- 1975**
- DROZDOWSKI A.** The relationship between the body-weight without shell and pulmonary surface in *Helicella obvia* (Hart.) (Gastropoda, Pulmonata). Zool. Pol. 24: 477–493.
- DROZDOWSKI A.** Uwagi o zespole ślimaków kserotermicznego stoku w Kulinie koło Włocławka. Przegł. Zool. 19: 206–209.
- DROZDOWSKI A.** Sprawozdanie z działalności Toruńskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Zoologicznego za okres od 31 VIII 1969 do 30 IX 1972 r. Przegł. Zool. 19: 132.
- 1977**
- DROZDOWSKI A.** Versuch einer Analyse der entwicklungs-geschichtlichen Veränderungen der Schneckenlungen (Gastropoda, Pulmonata). Malak. Abh. 5: 203–212.
- DROZDOWSKI A., ZAWIEJA E.** Adaptacje do pasożytniczego trybu życia u Gastropoda. Przegł. Zool. 21: 302–306.
- DROZDOWSKI A.** Evolutions – Veränderungsetappen der Schneckenlungen. Abst. Sixth European Malacological Congress. Unitas Malacologica Europaea, Amsterdam: 52.
- 1978**
- DROZDOWSKI A.** Rozmieszczenie lądowych ślimaków skorupowych na obszarze województw bydgoskiego, toruńskiego i włocławskiego. Stud. Soc. Scient. Torun. Sec. E., Toruń 10: 89–112.
- DROZDOWSKI A.** Badania nad budową i unaczynieniem płuc ślimaków (Gastropoda, Pulmonata). Stud. Soc. Scient. Torun. Sec. E., Toruń 10: 113–123.
- DROZDOWSKI A.** Zależność między ciężarem ciała bez muszli, a powierzchnią płuc u *Succinea putris* (L.) (Gastropoda, Pulmonata). Stud. Soc. Scient. Torun. Sec. E., Toruń 10: 125–135.
- 1979**
- DROZDOWSKI A.** Ergebnisse bisheriger Untersuchungen über die Schnecken der Wojewodacheften Bydgoszcz, Torun und Włocławek in Polen (Gastropoda). Malak. Abh. 6: 43–51.
- DROZDOWSKI A.** Verzeichnis von Schnecken der polnischen Küstenzone zwischen Gdynia und Gdańsk. Malak. Abh. 6: 139–144.
- DROZDOWSKI A.** Rozmieszczenie ślimaków wodnych na obszarze województw bydgoskiego, toruńskiego i włocławskiego. Stud. Soc. Scient. Torun. Sec. E., Toruń 10: 177–204.
- DROZDOWSKI A.** Skład gatunkowy i liczebność ślimaków rezerwatu Szczerkowo koło Osia. Stud. Soc. Scient. Torun. Sec. E., Toruń 10: 206–217.
- DROZDOWSKI A.** Ślimaki środowisk kserotermicznych regionu kujawsko-pomorskiego. Przegł. Zool. 23: 331–333.
- 1980**
- DROZDOWSKI A.** Vergleichende Untersuchungen über Lungen von *Eobania vermiculata* (Müll.) (Gastropoda, Pulmonata, Helicidae). Malak. Abh. 6: 213–219.
- DROZDOWSKI A.** Ślimaki (Gastropoda) obszaru kujawsko-pomorskiego. Acta Univ. Nicolai Copernici, Nauk. Mat.-Przyr., Biol. 23: 25–36.
- DROZDOWSKI A.** Zależność między masą ciała a powierzchnią płuc u *Arianta arbustorum* (L.) (Gastropoda, Pulmonata). Acta Univ. Nicolai Copernici, Nauk. Mat.-Przyr., Biol. 23: 37–45.
- 1981**
- DROZDOWSKI A.** Land – Schalenschnecken des Naturreservats der Radunia-Talschlucht bei Kartuzy in Nordpolen. Malak. Abh. 7: 101–105.
- 1983**
- DROZDOWSKI A., ZAWIEJA E.** Porównawcze badania biometryczne dwóch populacji *Helicopsis striata* (Müll.) występujących w Cierpicach i Bieliniku. Stud. Soc. Scient. Torun. Sec. E, Toruń 12:
- DROZDOWSKI A.** Bisherige Ergebnisse quantitativer malakozoogischer Untersuchungen in Polen. Eighth International Malacological Congress, Budapest: 32.
- 1986**
- DROZDOWSKI A.** Histologische Untersuchungen über das Lungenhäimalsystem von *Helix pomatia* (Gastropoda, Pulmonata). Malak. Abh. 11: 167–178.
- 1987**
- DROZDOWSKI A.** Vergleichende Untersuchungen über Lungen der drei genetischen Typen von *Cepaea nemoralis* (L.) (Gastropoda, Pulmonata, Helicidae). Malak. Abh. 12: 31–38.
- DROZDOWSKI A.** Vergleichend-biometrische Studien an zwei Populationen von *Helicopsis striata* (Müll.) aus Cierpice und Bielinek (VR Polen) (Gastropoda, Pulmonata, Helicidae). Malak. Abh. 12: 125–131.
- DROZDOWSKI A.** Uwagi o degradacji malakofauny wybranych biotopów obszaru kujawsko-pomorskiego. Przegł. Zool. 31: 465–470.
- 1988**
- DROZDOWSKI A.** Untersuchungen über Veränderungen der Malakofauna des Eibenreservats Wierzchlas (Pomorze, VR Polen). Malak. Abh. 13: 39–48.
- 1989**
- DROZDOWSKI A.** Untersuchungen über Veränderungen der Malakofauna der Płutowo-Schlucht (Region Chełmno, Wojewodschaft Toruń, VR Polen). Malak. Abh. 14: 53–59.
- DROZDOWSKI A., ŻBIKOWSKA E.** Udział hemocytów i molekuł biologicznie czynnych w procesach immunologicznych mięczaków. Przegł. Zool. 33: 17–22.
- 1990**
- DROZDOWSKI A.** Uwagi o biometrii muszli dwóch populacji *Cochlodina laminata* (Mont.) Przegł. Zool. 34: 113–118.

1992

DROZDOWSKI A., WASIELEWSKI L. Strukturalne przystosowania do ultrafiltracji hemolimfy u ślimaków przodoskrzelnych (Prosobranchia). *Przegl. Zool.* 36: 27–32.

DROZDOWSKI A. Uwagi o wpływie hibernacji na budowę przewodu pokarmowego dwóch gatunków ślimaków (Gastropoda, Pulmonata). *Przegl. Zool.* 36: 247–249.

1993

DROZDOWSKI A., ZAWIEJA E. Wpływ hibernacji na strukturę histologiczną przewodu pokarmowego *Lymnaea stagnalis* (L.). *Stud. Soc. Scient. Torun. Sect. E, Toruń* 10: 1–12.

GRYGN-FRANCKIEWICZ B., **DROZDOWSKI A.** Neurohormonalna regulacja procesów rozrodczych u Stylommatophora (Gastropoda, Pulmonata) w świetle najnowszych badań. *Przegl. Zool.* 37: 37–45.

DROZDOWSKI A., WASIELEWSKI L., WIŚNIEWSKI R. Wpływ warunków tlenowych na czas trwania fazy z otwartą muszlą *Dreissena polymorpha* (Pallas, 1771). *Acta Univ. Nicolai Copernici, Nauk. Mat.-Przyr., Biol.* 43: 57–64.

DROZDOWSKI A., ZAWIEJA E. Studium nad sezonową zmiennością budowy przewodu pokarmowego u wybranych gatunków Pulmonata. *Acta Univ. Nicolai Copernici, Nauk. Mat.-Przyr., Biol.* 45: 33–59.

DROZDOWSKI A., WIŚNIEWSKI R. Wpływ stężenia zawiesiny na tempo filtracji wody i aktywność *Dreissena polymorpha* (Pallas). *Acta Univ. Nicolai Copernici, Nauk. Mat.-Przyr., Biol.* 45: 61–70.

DROZDOWSKI A. Badania nad strukturą histologiczną centralnego układu hiemalnego *Limax flavus* L. (Gastropoda, Pulmonata). *Acta Univ. Nicolai Copernici, Nauk. Mat.-Przyr., Biol.* 45: 71–79.

DROZDOWSKI A., ZAWIEJA E. Badania nad sezonową zmiennością struktury histologicznej przewodu pokarmowego *Helix pomatia* L. *Acta Univ. Nicolai Copernici, Nauk. Mat.-Przyr., Biol.* 45: 99–121.

DROZDOWSKI A., ADAMSKI A. Zoobentos profundalu Jeziora Rudnickiego Wielkiego (gmina Grudziądz).

Acta Univ. Nicolai Copernici, Nauk. Mat.-Przyr., Biol. 47: 3–12.

DROZDOWSKI A. Badania nad strukturą histologiczną przewodu pokarmowego *Arion rufus* (L.). (Gastropoda, Pulmonata). *Acta Univ. Nicolai Copernici, Nauk. Mat.-Przyr., Biol.* 47: 13–23.

DROZDOWSKI A. Malakologiczne stosunki ilościowe biotopu słonowiskowego w miejscowości Mątwy koło Inowrocławia. *Acta Univ. Nicolai Copernici, Nauk. Mat.-Przyr., Biol.* 47: 45–49.

1994

GRYGN-FRANCKIEWICZ B., **DROZDOWSKI A.** Mechanizmy fizjologicznej i hormonalnej regulacji aktywności gruczołu białkowego Pulmonata. *Przegl. Zool.* 38: 193–200.

DROZDOWSKI A., ŻBIKOWSKA E. Wpływ pasożytniczych larw na aktywność immunologiczną ślimaków. *Przegl. Zool.* 38: 19–23.

1995

DROZDOWSKI A., GRYGN-FRANCKIEWICZ B. Adaptacje zwierząt do pasożytnictwa. *Przegl. Zool.* 39: 247–252.

WASIELEWSKI L., **DROZDOWSKI A.** Anomalie w budowie osierdza *Anodonta cellensis* Schröter, 1779 (Bivalvia, Unionidae) wywołane działalnością *Aspidogaster conchicola* Baer, 1826 (Aspidogastrea). *Acta Univ. Nicolai Copernici, Nauk. Mat.-Przyr., Biol.* 49: 33–43.

DROZDOWSKI A. Oddziaływanie *Dreissena polymorpha* (Pall.) na stężenie zawiesin osadów dennych pobranych z trzech zbiorników. *Acta Univ. Nicolai Copernici, Nauk. Mat.-Przyr., Biol.* 49: 101–110.

1997

DROZDOWSKI A. Uwagi o ślimakach wymarłych i ginących na obszarze kujawsko-pomorskim. *Acta Univ. Nicolai Copernici, Nauk. Mat.-Przyr., Biol.* 53: 3–7.

DROZDOWSKI A., GRYGN-FRANCKIEWICZ B. Malakofauna czterech jezior położonych na obszarze Borów Tucholskich. *Acta Univ. Nicolai Copernici, Nauk. Mat.-Przyr., Biol.* 53: 9–15.